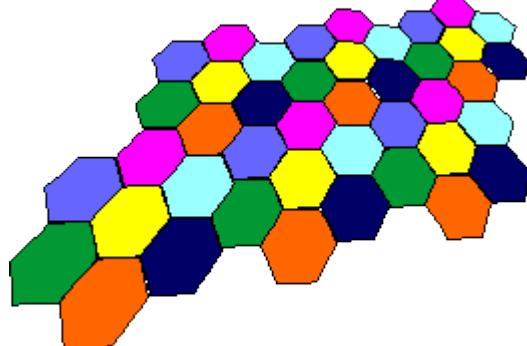

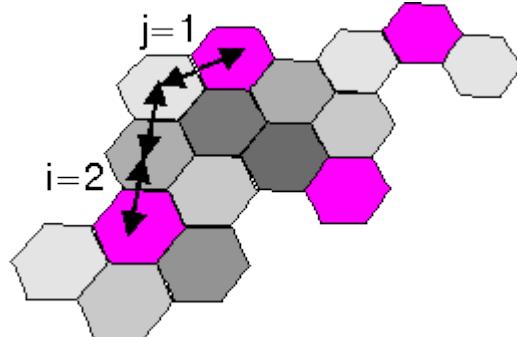
IZPIT, 15.1.2013

1. Celični sistemi.

a. Skicirajte celično delitev za $N_c=7$. Vrišite koordinatni sistem (i,j). Pojasnite, kakšno tehnologijo sodostopa uporabljamo v tovrstnih sistemih!

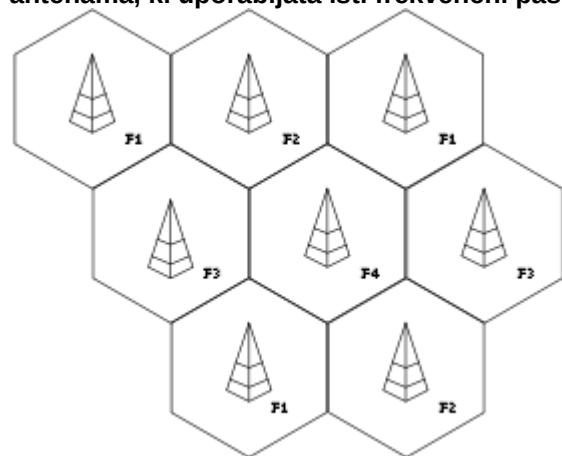

Frequency reuse plan for $C = 7$ ($i=2, j = 1$)

Uporabljamo FDMA, CDMA, TDMA tehnologije sodostopa.

b. Domet posamezne antene (radij celice) znaša 1 km. Kolikšna je razdalja med antenama, ki uporablja isti frekvenčni pas? Skicirajte!

$$D = R\sqrt{3N},$$

$$= 1\text{km} * \sqrt{3*7} = 4,58\text{km}$$

c. Uporabimo sektorizacijo s po 3 sektorji na bazno postajo. Izpeljite in izračunajte razmerje S/CCI!

Osnovna formula (brez sektorizacije): $\frac{1}{6}(D/R)^V = \frac{1}{6}(3N_c)^{V/2}$

$N_s=3$

$N_t=2$

$V=4$ → tipično za mesta

S tem dobimo => $S/I = \frac{1}{2}(D/R)^V = \frac{1}{2}(3N_c)^{V/2} = \frac{1}{2}(3^*7)^{4/2} =$

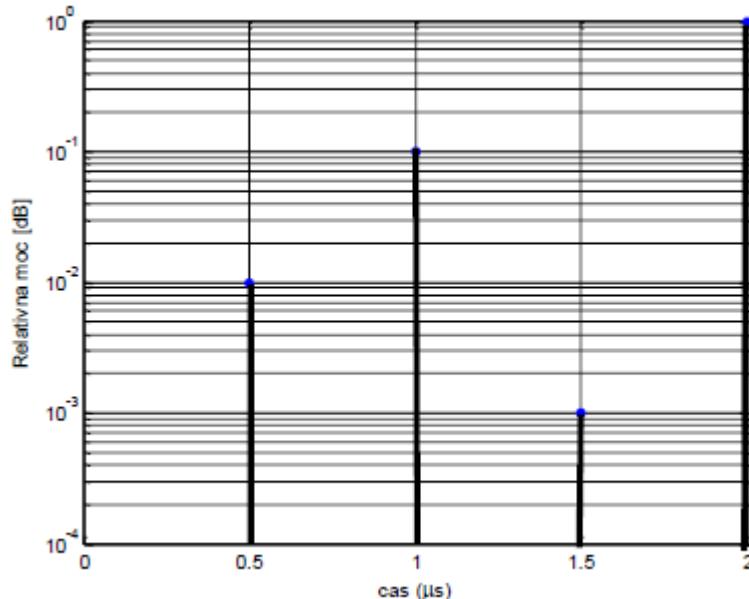
2. Časovna disperzija kanala.

a. Opišite vzroke in posledice za časovno disperzijo signala in skicirajte pojav!

Kakšne posledice ima časovna disperzija na frekvenčno karakteristiko signala?

Vzrok za časovno disperzijo je, da se signal širi po različnih poteh (pride do odbojev, presikanj), kar ima za posledico, da signal pride do cilja zakasnjen in/ali spremenjen.

b. Na sliki je impulzni odziv brezžičnega kanala. Izračunajte pasovno širino kanala!

$$\langle \tau \rangle = 0,5 \cdot 0,01 + 1 \cdot 0,1 + 1,5 \cdot 0,001 + 2 \cdot 1 / 1,111 = 1,8960 \text{ us} - \text{povprečna zakasnitev}$$

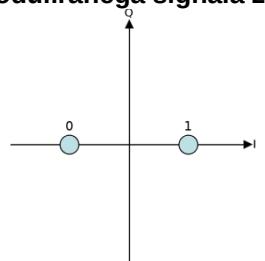
$$\langle \tau^2 \rangle = 0,25 \cdot 0,01 + 1 \cdot 0,1 + 2,25 \cdot 0,001 + 4 \cdot 1 / 1,111 = 3,6946 \text{ us}^2 - \text{povprečna kvadratna zakasnitev}$$

$$\sigma_d = \sqrt{\langle \tau^2 \rangle - \langle \tau \rangle^2} = \sqrt{3,6946 - 1,8960^2} = 0,316 \text{ us} - \text{RMS zakasnitev}$$

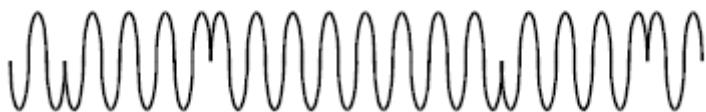
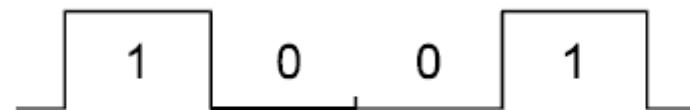
$$B_C = 1/5 \cdot \sigma_d = 1/5 \cdot 0,316 = 633 \text{ kHz}$$

$$\sigma_d = \sqrt{\tau_2^2 - \tau_1^2} = 0 \Rightarrow \text{disperzije NI!}$$

3. Digitalne modulacije. Imamo zaporedje bitov $b=\{1,0,0,1,1,1\}$, $R=1\text{kbps}$, nosilna frekvenca pa je podana s sinusnim signalom 1500 Hz. Označite ustrezne točke v konstelaciji ter narišite natančen časovni potek moduliranega signala za BPSK modulacijo.

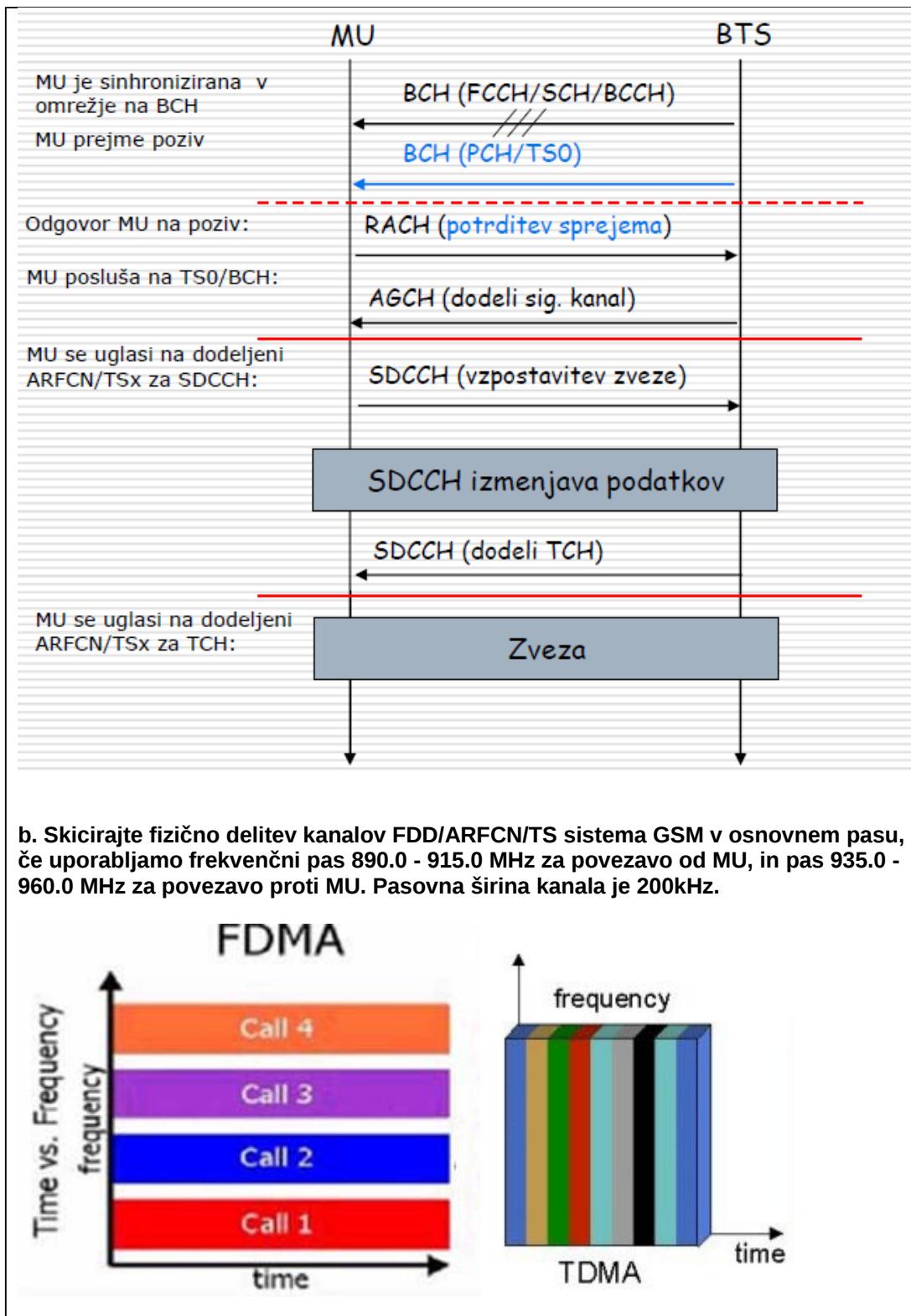
Konstelacijski diagram

Evo, tak nekak pa mora priti slika, naprej manjkata še dve enki.

4. Nahajam se doma in na mobilnem telefonskem aparatu sprejemem klic prijatelja iz Švice.

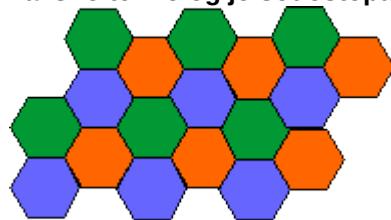
a. Podajte korake komunikacije med bazno postajo in mojim mobilnim telefonskim aparatom.

IZPIT, 9.2.2012

1. Celični sistemi.

- a. Skicirajte celično delitev za $N_c=3$. Vrišite koordinatni sistem (i,j). Pojasnite, kakšno tehnologijo sodostopa uporabljamo v tovrstnih sistemih!

Frequency reuse plan for $C = 3$, with hexagonal cells. ($i=1, j =1$)

TDMA, FDMA, CDMA

- b. Domet posamezne antene (radij celice) znaša 3 km. Kolikšna je razdalja med antenama, ki uporabljata isti frekvenčni pas? Skicirajte!

$$D = R\sqrt{3N}, \\ = 3\text{km} * \sqrt{3*3} = 9\text{km}$$

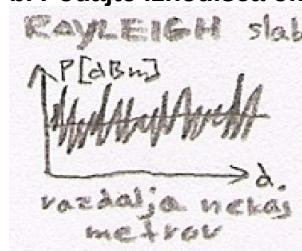
- c. Na baznih postajah uporabimo vsesmerne (omnidirectional) antene. Izpeljite in izračunajte razmerje S/CCI!

2. Presikanje signala na kratkih razdaljah.

- a. S katerim statističnim modelom kanala predstavljamo presikanje signala na kratkih razdaljah?

Na kratkih razdaljah predstavljamo sisanje z Rayleighovim modelom.

- b. Podajte izhodišča omenjenega modela!

Ta model nam prikazuje spremembo moči signala na relativno kratki razdalji (ko se premikamo po sobi). Razlog za to so odboji in sisanje signala od različnih površin.

- c. Verjetnost normalnega delovanja ob predpostavki presikanja po navedenem modelu naj bo 90%. Kakšna mora biti povprečna moč na sprejemu, če je minimalna potrebna moč za delovanje sistema enaka $20 \mu\text{W}$?

$$P_S = 1 - e^{P_S / P_0} \Rightarrow e^{P_S / P_0} = 1 - p_S \\ P_S = -p_0 / \ln(1-p_S) = 20 \mu\text{W} / \ln(0,1) = 8,68 \mu\text{W}$$

3. Modulacijski postopki s konstantno ovojnico

- a. Naštejte prednosti in slabosti modulacije s konstantno ovojnico. Kakšno je drugo

ime za tovrstne postopke? Naštejte nekaj modulacijskih postopkov s konstantno ovojnico.

Modulacije s konstantno ovojnico imajo dobro učinkovitost pasovne širine, to dovoljuje več uporabnikov. Imajo tudi nizke stranske snope in omogočajo uporabo nelinearnih ojačevalnikov. Imajo še nižjo spektralno učinkovitost (širši frekvenčni spekter), kar je slabost. Drugo ime za te postopke so NELINEARNE MODULACIJE.

- MSK
- GMSK   »nelinearne« modulacije = »konstantne« ovojnice
- CPFSK

b. GMSK: Kako oblikujemo impulze pri tovrstni modulaciji? Podajte po eno dobro in slabo posledico takšne oblike impulzov. Kje GMSK uporabljamo?

CPFSK dodamo oblikovalec impulzov in dobimo GMSK. GMSK uporabljamo v GSM sistemih, zaradi dobre spektralne učinkovitosti ter tudi omogočene uporabe nelinearnih ojačevalnikov, kar poenostavi gradnje oddajnih sistemov.

Dobra posledica - manjša širina Gausovega impulza -> manjša ISI

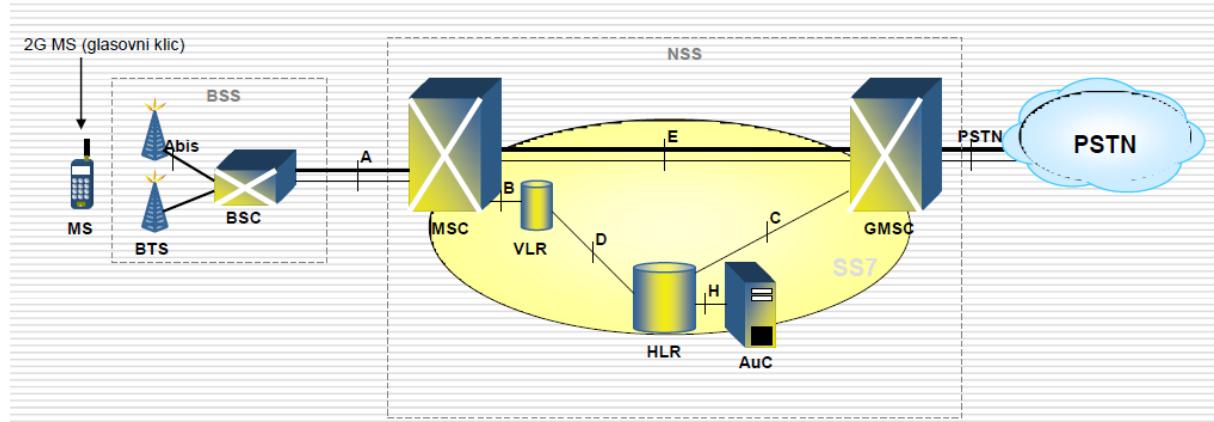
Slaba posledica – Gausov impulz se nikoli ne neha; prihaja do ISI

4. Kakšni so koraki v sistemu GSM, kadar bomo sprejeli klic na mobilno enoto?

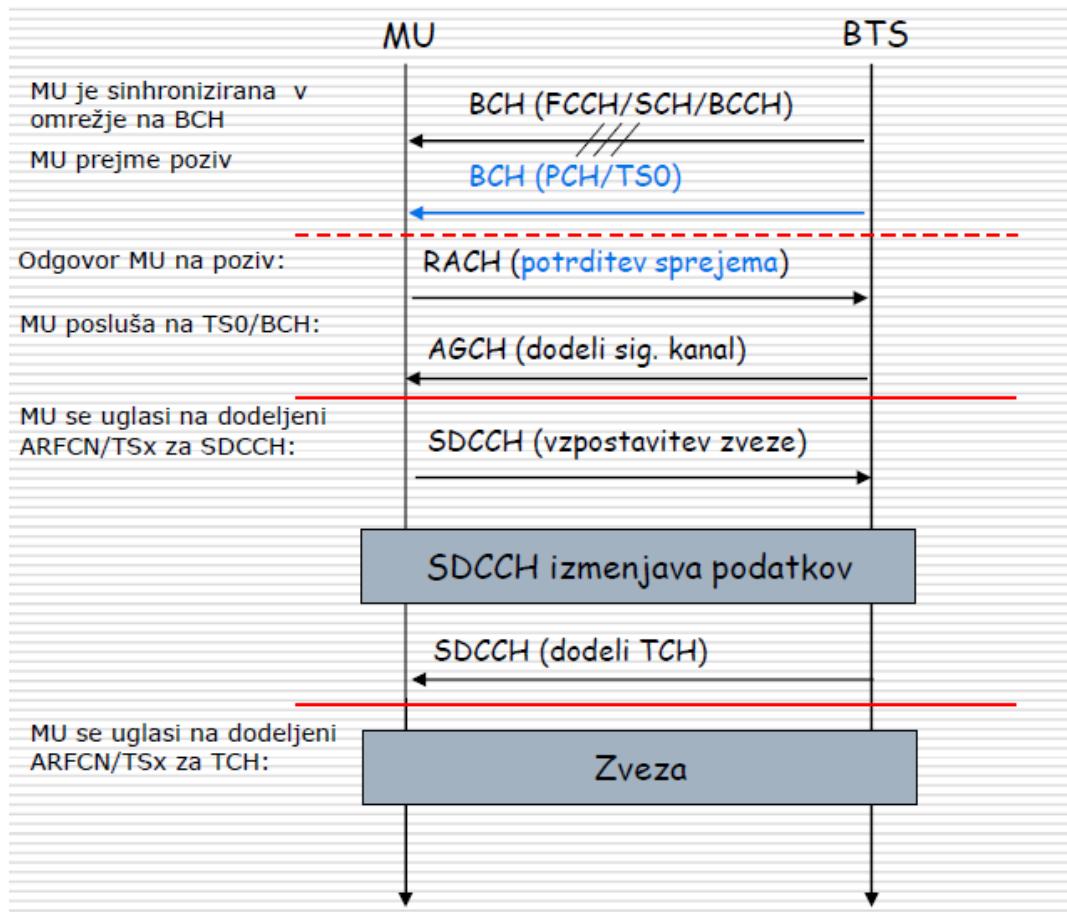
a. Skicirajte osnovno zgradbo (arhitekturo) GSM sistema. Pojasnite vlogo enot HLR, VLR in AUC.

HLR-baza domačih uporabnikov, vsebuje podatke o vsakem naročniku prijavljenem v GSM omrežju. VLR-baza vseh uporabnikov na omrežju, vsebuje izbrane podatke iz HLR, ki so potrebni za nadzor klicev in naročenih storitev vsakega uporabnika, ki se nahaja na območju tega VLR.

AUC-center za preverjanje generira specifične avtentikacijske parametre na zahtevo VLR.

b. Podajte korake komunikacije med BS in MU. Podajte kratko razlago posameznega koraka z ustrezno razlago (poimenovanjem) uporabljenih kanalov. Koliko različnih fizičnih kanalov uporabimo med vzpostavljanjem zveze (vključno do pogovora, brez nadalnjih predaj zveze in frekvenčnih skokov)?

Uporabimo 3 fizične kanale.